

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **J. H.**, zastoupeného Mgr. Vojtěchem Fořtem, advokátem se sídlem Npor. O. Bartošky 15, Domažlice, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje,** se sídlem Škroupova 18, Plzeň o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 2. 2010, č. j. 17 Ca 59/2009 - 34,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Plzni. Tímto rozsudkem krajský soud zamítl stěžovatelovu žalobu proti rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje („žalovaný“) ze dne 30. 10. 2009, č. j. DSH/14233/09.

[2] Citovaným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Horšovský Týn ze dne 9. 7. 2008, sp. zn. PO 6339/2008, přest. č. 345/2008/PD, kterým byl stěžovatel shledán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. f) bod 7 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s porušením ustanovení § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na

pozemních komunikacích. Za to byl potrestán pokutou ve výši 5000 Kč a zákazem činnosti, spočívajícím v řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců.

[3] Ke spáchání přestupku mělo dojít tak, že dne 17. 5. 2008 v blíže upřesněném čase a místě stěžovatel předjížděl před ním jedoucí osobní automobil v místě, kde je to dopravní značkou B21a (Zákaz předjíždění) zakázáno.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Stěžovatel proti tomuto rozsudku v kasační stížnosti uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s."), když namítá nezákonnost spočívající v nesprávním posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a vady správního řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit.

[5] Stěžovatel argumentuje tím, že sice ve správním řízení uvedl, že se předmětného přestupku dopustil, nicméně s ohledem na jeho vývoj a na zjištěné skutečnosti tento svůj názor přehodnotil. Je totiž pravdou, že předjížděl dvě neoznačená policejní vozidla na úseku silnice, kde je předjíždění zakázáno. Je též pravdou, že si nevšiml dopravní značky, která toto předjíždění zakazuje, a to i proto, že je tam umístěna čerstvě. Obě předjížděná vozidla se prý však pohybovala velmi pomalu, „*rychlostí traktoru*". Proto se stěžovatel domníval, že některé z nich má technický problém a že v pořadí druhé vozidlo je taženo na laně. Je proto pravděpodobné, že se policisté snažili „*ulovit*" pachatele přestupku při činu, jelikož poté, co je stěžovatel předjel, výrazně zrychlila a zastavila jej. Protože na předmětném úseku silnice je povoleno předjíždět traktory, je otázkou, zda se stěžovatel dopustil předmětného přestupku, když předjížděl vozidla jedoucí rychlostí traktoru. Skutková podstata předmětného přestupku proto naplněna nebyla, jelikož se jednalo o provokaci ze strany Policie ČR.

[6] Za těchto okolností je potřeba zvážit, zda přestupek vůbec byl spáchán a pokud ano, zda uložená sankce je adekvátní.

[7] Proto stěžovatel navrhuje napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 27/2009, z něhož vycházel. Z něj jednoznačně vyplývá, že porušením ustanovení § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb. může být naplněna skutková podstata přestupku podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. f) bod 7. zákona o přestupcích a skutkovou podstatu tohoto přestupku nelze naplnit pouze porušením ustanovení § 17 odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud poté, co zjistil, že jsou splněny všechny procesní podmínky pro věcné projednání a rozhodnutí kasační stížnosti, přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[10] Stěžovatel uplatnil kasační důvody zakotvené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., tzn. namítá nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a vady správního řízení. S ohledem na povahu kasační stížnosti je nicméně vhodné o obou těchto důvodech pojednat společně, neboť v tomto konkrétním případě jsou obsahově provázány.

[11] K tomu je třeba uvést, že podle ustanovení § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb. je „*při účasti na provozu na pozemních komunikacích každý povinen řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace*." Podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích se přestupku „*dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla předjíždí vozidlo v případech, ve kterých je to podle zvláštního právního předpisu zakázáno*".

[12] V nyní projednávané věci z obsahu správního spisu plyne, že stěžovatel při projednání přestupku u správního orgánu I. stupně doznal spáchání přestupku spočívajícího v předjíždění dvou policejních neoznačených vozidel v místě, kde bylo dopravní značkou předjíždění zakázáno. Uvedl, že předmětnou komunikaci běžně nepoužívá, zákazové značky si nevšiml a protože obě vozidla jela rychlostí cca 60 km/hod, považoval řidiče za „*nedělní*" a po nějaké době je předjel. Na základě toho byl potrestán shora popsaným způsobem a krajský soud následně zamítl žalobu podanou proti citovanému rozhodnutí žalovaného.

[13] Krajský soud v rozsudku napadeném nyní projednávanou kasační stížností převzal právní názor obsažený v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 27/2009 (www.nssoud.cz). Tzv. právní věta v něm uvedená říká, že „*přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 7 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, spáchá též ten, kdo poruší zákaz předjíždění stanovený dopravní značkou*." Na jiném místě tohoto rozsudku je uvedeno, že „*krajský soud pochybil, pokud při posuzování správnosti a zákonnosti rozhodnutí žalovaného rozlišoval různé formy zákazu předjíždění, ačkoli přestupkový zákon v § 22 odst. 1 písm. f) bod 7 odkazuje na zákaz předjíždění stanovený zákonem o silničním provozu obecně. Pokud tedy řidič předjíždí jiné vozidlo v rozporu se zákonem o silničním provozu, bude bez ohledu na to, zda zákaz předjíždění vyplývá přímo ze zákona (§ 17 odst. 5) nebo z dopravní značky, jeho jednání postižitelné podle § 22 odst. 1 písm. f) bodu 7 přestupkového zákona*."

[14] Stěžovatel namítá, že sice skutečně nerespektoval značku „Zákaz předjíždění", nicméně učinil tak v důsledku provokace ze strany Policie ČR. K tomu je třeba uvést, že úkolem Policie ČR je samozřejmě vyšetřovat a případně i trestat protiprávní činnost a nesmí ji sama vyvolávat či jinak iniciovat. Zde postačuje připomenout právní názor Ústavního soudu (nález sp. zn. III. ÚS 597/99, in: Sbírka nálezů a usnesení, sv. 18, str. 345), podle něhož „*je nepřípustným porušením čl. 39 Listiny a čl. 7 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, pakliže jednání státu (Policie ČR) se stává součástí skutkového děje, celé posloupnosti úkonů, z nichž se trestní jednání skládá (např. provokace či iniciování trestného činu, jeho dokonání apod.). Jinými slovy, nepřípustný je takový zásah státu*

do skutkového děje, jenž ve své komplexnosti tvoří trestný čin, resp. takový podíl státu na jednání osoby, jehož důsledkem je trestní kvalifikace tohoto jednání."

[15] Vztaženo na nyní projednávaný případ: nelze připustit, aby policisté vědomě iniciovali spáchání dopravního přestupku, který by následně sankcionovali. Pokud by tedy nastolili situaci, kdy by podle konkrétních okolností stěžovatele fakticky donutili dopustit se přestupku (tzn. např. by skutečně jeli několik kilometrů rychlostí traktoru, jak tvrdí stěžovatel), bylo by namístě rozhodnutí o přestupku zrušit jako nezákonné. Jak totiž uvedl v citovaném nálezu Ústavní soud (tamtéž, str. 351), pokud státní moc reprezentovaná policií v určitém okamžiku a svým jednáním a postupem sama o sobě vytvořila podmínky a navodila situaci se zjevnou snahou případný trestný čin nastolit a dokonat, jedná se o zřetelný exces vybočující z hranic nejen trestního řízení, nýbrž rovněž ústavněprávních.

[16] V nyní projednávané věci je z obsahu spisu patrno, že od počátku správního řízení stěžovatel nepopíral, že značku „Zákaz předjíždění" nerespektoval, neboť si jí nevšiml. V tomto směru lze odkázat např. na vyplněný formulář „Oznámení přestupku" ze dne 17. 5. 2008 a na protokol o projednání přestupku ze dne 9. 7. 2008, kterým přiznal spáchání přestupku s vysvětlením, že danou komunikaci běžně neužívá, zákazové značky si nevšiml a dvě Octavie jedoucí rychlostí cca 60 km/hod považoval za „nedělní řidiče" a proto je po delší době předjel.

[17] Za této situace má Nejvyšší správní soud za postaveno najisto, že stěžovatel skutečně daný přestupek spáchal a že jeho právní posouzení proběhlo v souladu se zákonem (viz též citovaný rozsudek sp. zn. 1 As 27/2009). Přiznal totiž, že předjížděl vpředu jedoucí dvě vozidla, a to přesto, že toto předjíždění zakazovala příslušná dopravní značka. Porušil proto svoji zákonnou povinnost. Nejednalo se zjevně ani o provokaci policistů ve shora naznačeném smyslu, a to s ohledem na rychlost jejich vozidel, kterou sám stěžovatel opakovaně vymezil jako přibližně 60 km/hod, což určitě nelze označit jako „*rychlost traktoru*". Pokud v písemném odvolání stěžovatel uvádí, že policejní vozidla jela rychlostí cca 5 km/hod, považuje zdejší soud toto tvrzení za nevěrohodné a účelové.

[18] Co se týká přiměřené výše trestu, je třeba ve shodě s krajským soudem poukázat na ustanovení § 22 odst. 7 zákona o přestupcích, podle něhož se „*pokuta od 5000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku se uloží za přestupek podle odstavce 1 písm. a), písm. e) bodů 2 až 4, písm. f) bodů 2, 7, 10.*" Pokud byl tedy stěžovateli uložen trest ve výši 5000 Kč a zákaz činnosti, spočívající v řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců, je třeba konstatovat, že se jednalo o nejnižší možný trest, který bylo lze za spáchání daného přestupku uložit. Prostor pro snížení této výše trestu soudem (tzv. moderace) proto dán nebyl. Podle ustanovení § 78 odst. 2 s. ř. s. totiž platí, že uložený trest lze snížit „*v mezích zákonem dovolených*", což zjevně není tento případ.

[19] Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[20] Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. června 2010

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu